

Asemakaavoitus / Tikkurila

Mielipiteiden luettelo 14.4.-20.5.2021. ja 2.11.-3.12.2021 / Asemakaava nro 641400ma, 64. Kuninkaala

Kirjeenä saapuvat mielipiteet toimitetaan kirjaamosta asemakaavasuunnittelija Tea Taposelle.

Suulliset mielipiteet vastaanotti Tea Taponen

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS), päivätty 14.4.2021, pyydettiin 20.5.2021 mennessä (MRL 62 §). Mielipiteitä ensimmäisestä OAS:sta saatiin kaikkiaan 60 kappaletta.

Mielipiteet päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, päivätty 2.11.2021, pyydettiin 3.12.2021 mennessä (MRL 62 §). Mielipiteitä saatiin kaikkiaan 66 kappaletta.

Osa mielipiteiden antajista antoi mielipiteensä sekä suullisesti että kirjallisesti. Osa antoi mielipiteensä kuulemisajan jälkeen.

Monessa mielipiteessä vastustettiin hanketta ja sen sijainti asutuksen läheisyydessä nähtiin huonona. Myös rakentamisaikaa (noin 4 vuotta) pidettiin kohtuuttoman pitkänä. Jotkut mielipiteen antajat ihmettelivät, eikö hankkeelle löytynyt parempaa sijaintia kauempana asutuksesta, jossa ympäristövaikutukset eivät olisi niin merkittävät. Muutamia mielipiteiden antajia ihmettelivät, miksei hanketta toteuteta Vantaan Energian jätevoimalaitoksen yhteyteen.

Joitakin asukkaita epäilytti hankkeen hiilineutraalius etenkin hankkeen kokonaislinkaari huomioiden. Hankkeen ympäristövaikutukset etenkin rakentamisen aikana nähtiin olevan ristiriidassa tavoitteeseen viihtyisästä asuinympäristöstä sekä luontoarvojen kunnioittamisesta. Asukkaita huoletti, ettei hankkeen vaikutuksia tiedetä tarkasti.

Moni asukas ilmaisi mielipiteensä siitä, että tunneleiden suuaukko tulisi sijoittaa mahdollisimman kauas asutuksesta. Muutama mielipiteen antaja ehdotti suuaukon paikaksi Untipakasta Vanhan Porvoontien puolella olevaa kallioleikkauksen kohtaa. Lisäksi suuaukon paikkaa ehdotettiin mm. Kehä III:n eteläpuolelle, Kalkkikallion länsipään peltoalueelle sekä Kehä III:n ja Vanhan Porvoontien liittymän kainaloon. Asukkaat ilmaisivat myös, että alueella on vuosien saatossa tapahtunut paljon muutoksia, joihin asukkaat eivät ole olleet tyytyväisiä (Kesko, maalitehdas ja Kuusikkotien päiväkotit).

"Suunnitelma on pöyrityttävä alueen asukkaiden kannalta katsottuna. Vantaan Energian tavoite tulla hiilineutraaliksi yritykseksi on kunnioitettava ja vastuullinen, mutta alueen asukkaat eivät voi hyväksyä yrityksen hiilineutraalisuustavoitetta toteutettavan asukkaiden asumisviihtyisyyden ja turvallisuuden kustannuksella ja samalla tuhota alueen viheralueen. Vastaavasti asukkaat näkevät aloitetun kaavahankkeen täysin ristiriitaisena juuri käsiteltyyn yleiskaavan nähden, jossa kyseinen alue säilytettiin AP alueena ja vastaavasti voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty VL- alueeksi eli viheralueeksi. Alueen säilyminen viheralueena antoivat alueen asukkaat äänekkäästi mielipiteensä jo yleiskaavavaiheessa. Untipakka monimuotoisena luotoympäristönä puustoineen on tärkeä alue Kuninkaalan asukkaille niin virkistykseen kuin lähiulkoilun näkökulmasta. Lisäksi haluamme korostaa lapsiperheiden suurta osuutta Kuninkaalan alueella 56,94% ja lisää lapsiperheitä tulee

sukupolvien vaihtuessa alueella. (lähde <https://kartta.vantaa.fi/>). Suunnitelman toteutuessa raskaan liikenteen määrä, vaaratilanteet ja jatkuva työmaan aiheuttama melu, pöly ym. olisivat asukkaiden ja lasten haittana arviolta neljä vuotta. Tämä tuskin tulee edes riittämään.”

”Kaupunki on tehnyt jatkuvasti alueemme ympäristöön muutoksia, jotka hankaloittavat asumista ja liikkumista. Luontoa tuhattu ympäristöstä. Toivoisi tämän jo loppuvan. Muutama vuosi sitten vietiin Kanervanummen metsäinen ulkoilualue. Nyt viedään lisää ympäröivää luontoa. Eikö Kuusikon asuinalueita pitäisi suojella saasteilta, pölyltä ja melulta?”

Mielipiteissä ilmeni etenkin vastustusta ajotunneleiden suuaukon sijoittumisesta Untipakan pohjoisosan lähivirkistysalueelle. Untipakka on asukkaille erittäin tärkeä ulkoilu- ja virkistytymispaikka ja asukkaat kokevat lähiluontonsa huvenneen vähäiseksi vuosien saatossa. Lisäksi asukkaat toivat esiin Untipakan luontoarvot, alueen lajiston ja eliöiden elinmahdollisuudet sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen ja puiden säilymisen tärkeyden.

Joissakin mielipiteissä tuotiin ilmi, ettei itse hanketta nähty huonona, mutta sijainti vain oli väärä. Yksittäisissä mielipiteissä ei vastustanut hankkeen sijaintia, mutta mielipiteen antaja saattoi pitää joko ajotunneleiden reittiä tai suuaukon paikkaa Untipakassa vääränä. Moni piti vaihtoehtoa, jossa tunnelin suuaukko sijoittuisi Vanhan Porvoontien ja Kehä III:n ramppialueelle parempana, kuin alkuperäistä Untipakan vaihtoehtoa (mm. vähäisemmät ympäristöhäiriöt, lyhyempi ajotunneli). Mielipiteissä kysyttiin, onko hankkeella vaikutuksia kaukolämmön hintaan, hyötyvätkö alueen asukkaat hankkeesta jotenkin tai voisivatko alueen asukkaat liittyä kaukolämmön piiriin hankkeen myötä.

”Energiavaraston periaate on erinomainen tasaamaan kaukolämmön tuotantoa ja kulutusta ja sen rakentaminen Suomen kallioperään pitäisi olla kustannustehokasta verrattuna huippulämpölaitosten investointeihin ja käyttökustannuksiin. Varaston sijainti Kalkkikalliolla tarjoaa myös erinomaisen mahdollisuuden ratkaista samalla kertaa eräs Kehä III:n suurimmista ongelmakohtista, sillä varasto ja Kehä III:n Kalkkikallion alittava tunneli voitaisiin toteuttaa samalla kertaa ja varaston rakentamis- ja huoltotunnelit olisi myös mahdollista rakentaa liittymänä Kehä III:n tunneliin. Kalkkikallion ylittävä Kehä III:n jyrkkä mäki aiheuttaa erityisesti talviliikenteessä lukuisia onnettomuuksia ja ilmeisesti Suomen vilkkain rekkaliikenne lisää vuositasolla tonneittain polttoaineen kulutusta ja päästöjä, jotka vähenisivät oleellisesti tunnelin avulla. Päästö- ja kulutussäästöt kompensoivat tunnelin rakentamiskustannuksia. Ehdotan, että kaavatyön yhteydessä tehtäisiin myös vaikuttavuusarviot Varasto/Kehä III tunneli-yhdistelmästä yhteistyössä Vantaan Energian ja Liikenneministeriön vastuullisen organisaation kesken. Yhteisinvestoinnin kustannussäästöjen luulisi kiinnostavan kaikkia osapuolia.”

”Sinänsä maanalainen rakentaminen tiivistyvälle kaupunkialueelle on varmasti ihan järkevää tilankäyttöä ja aina rakentamisesta tulee tilapäistä häiriötä. Olisi kuitenkin tärkeää, että alueen asukkaiden mielipiteet huomioidaan ja heille pyritään takaamaan mahdollisimman rauhalliset asuinolot, myös rakennusaikana.”

"Mikäli näistä vaihtoehtoista on valitseminen niin alueen asukkaiden kannalta pienempi paha on ajoyhteys Kehä III:n ja Vanhan Porvoontien ramppialueen sisäpuolelta. Tämä ei kuitenkaan poista hankkeen muita asuinympäristöön, sen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen vaikuttavia haittoja."

"Tunneleiden suuaukon rakentaminen Untipakkaan aiheuttaisi Kuusikon omakotialueelle pitkäaikaista haittaa, koska - raskas liikenne alueella lisääntyy entisestään haitaten mm. pienten koululaisten liikkumista - räjäytyksestä aiheutuu läheisille taloille melua ja kallioperän tärinää (sekä mahdollisia vaurioita rakennuksille) - ilmanlaatu huononee - puistoalueelta joudutaan kaatamaan paljon puita. Lämpövaraston rakentaminen sinänsä on kannatettava idea ja tunneleiden sisäänkäynti tulisi tehdä Kehä III:sen ja Vanhan Porvoontien ramppialueen sisäpuolelta, jolloin haitat Kuusikon omakotialueelle ovat vähäisemmät"

"Yhtiönä emme vastusta lämmön kausivarastoa, mutta sen rakentamisen aikaisia haittoja tulisi miettiä tarkemmin. siksi olemmekin huolissamme rakentamisajan vaikutuksista kiinteistöömme, Kuusikon alueeseen, sen viihtyisyyteen ja houkuttelevuuteen asuntomarkkinoilla, Kuusikon alueen ja lähiympäristön liikennemääriin ja rakennuksenaikaisista räjäytyksistä ja liikenteestä aiheutuviin meluhaittoihin, ilmanlaadun huonontumiseen sekä maaperän tärinöihin."

Myös Kalkkikallion luonnonsuojelualueesta oltiin jonkin verran huolissaan. Mielipiteissä tuotiin ilmi alueen runsas lajisto ja oltiin myös huolissaan etenkin luonnonsuojelualueen eläinten häiriintymisestä työmaan aiheuttamasta melusta ja tärinästä. Viher- ja virkistysalueista tuotiin myös parissa mielipiteessä ilmi, ettei niiden virkistyskäyttöä tule rajoittaa rakentamisen aikana tai hankkeen valmistuttua.

Asukkaita huoletti paljon työmaaliikenteen ja räjäytystöiden aiheuttamat ympäristöhäiriöt (melu, pöly, ilmansaasteet ja tärinä) ja niiden vaikutukset terveyteen sekä asumisviihtyvyyteen. Hanketta pidettiin kaivostoimintana. Muutama asukas toi ilmi huolensa lemmikkien stressaantumisesta sekä räjäytystöiden pelottavan myös lapsia ja häiritsevän lasten unta. Mielipiteissä tuotiin esiin kaava-alueen lähellä oleva päiväkotiki ja vuorotyöläiset (melu ja nukkuminen). Lisäksi mainittiin stressin ja unettomuuden olevan pitkän aikavälillä terveydelle vaarallista ja tuotiin esiin psyykinen terveys. Mielipiteissä kysyttiin muun muassa ympäristöhäiriöiden torjunnasta ja seurannasta. Osa mielipiteen antajista toi ilmi, ettei alueen nykyiset melu- ja ilmanlaatuarvot ole nykyistenkään rajoitusten mukaiset ja liikenteen määrä on jo nyt liian suuri.

Mielipiteissä kyseltiin louheen käsittelystä ja kuljetuksien päämäärästä. Liikenteen määrästä huomautettiin Kehä III:n olevan yksi maan vilkkaimmin liikennöidyistä teistä ja alue on ruuhkainen päivittäin. Lisäksi Kesko ja Porttipuiston kaupallinen alue ovat kasvattaneet liikenteen määrää Vanhalla Porvoontiellä ja Kyytitiellä liikaa. Myös puutteellinen melusuojaus Hakkilankallion, Vanhan Porvoontien sekä etenkin Kehä III:n varrella tuotiin ilmi. Muutama mielipiteen antaja toivoi jo useita vuosia suunnitellun meluidan toteutuvan Kehä III:n varrelle. Liikenteessä huoletti etenkin myös kevyenliikenteen turvallisuus sekä lasten koulureitti Hakkilan/Hakunilan ja Kuusikon välillä (kevyen liikenteen reitti kulkee mm. Untipakan pohjoisreunaa/Kyytitien reunassa). Asukkaita mietitytti bussien ja muun liikenteen toimivuus (Kuuskikkotiellä ja Sammaltiellä uuden kaukolämpöputken rakentamisen aikana. Parissa mielipiteessä oltiin huolissaan teiden jäätymisestä talviaikaan lämmönsiirtoputkien vuoksi.

"-- kun kuorma-autot ylittävät kehä kolmosen Vanhan Porvoontien siltaa pitkin ja osuvat sillan liitoskohtaa, kuuluu tämä ääni lähialueiden talojen sisään ja tavarat helisevät seinillä ja pöydillä. Tilanne parani onneksi huomattavasti, kun sillalle tehtiin jotain korjaustöitä muutamia vuosia sitten, mutta ei poistunut kokonaan. Samoin rekkojen jyrinä tärisyttää välillä talon sisällä."

Asukkaita huoletti kovasti räjäytystöiden aiheuttamat vauriot kiinteistöille, (myös vauriot perustuksiin tai vajoamat, jotka eivät näkyisi heti) sekä rottaongelmat. Huolta osoitettiin etenkin kallio- tai savimaalle perustetuista sekä vanhoista kiinteistöistä. Myös Kallion kohoamisen vaikutus talojen rakenteisiin huoletti. Muutama asukas halusi myös tietää, kuka korvaa mahdolliset vahingot (rakennukset, kaivot ja öljysäiliöt). Kiinteistöjen arvon laskeminen ja myymisen vaikeus huoletti niin työmaan aiheuttaman ympäristöhäiriön kuin kiinteistöihin mahdollisesti kohdistuneiden vahinkojen vuoksi. Huolta herätti myös vaikutukset alueen pohjaveteen sekä pora- ja maalämpökaivoihin (kaivojen toimivuus rakentamisen aikana ja hankkeen valmistumisen jälkeen, sekä mahdollisuudet uusien kaivojen toteuttamiselle). Lisäksi mielipiteissä kysyttiin, mihin pohjavedet kulkeutuvat rakentamisen tieltä ja onko tästä uusia haittoja mm. rakennuksille.

Yksittäisissä mielipiteissä kyseltiin mm. rakentamisen ajankohtaa ja kestoja, onko asukkaiden nähtävissä jo työmaasuunnitelma, työmaan aikaisesta pysäköinnistä, miten pitkään työmaa tulee toimimaan sekä mitä metodeja rakentamisessa käytetään. Mielipiteissä kysyttiin myös, mistä vesi johdetaan varastolle sekä mitkä ovat vesisäiliöiden täytön vaikutukset Keravanjokeen.

Osa mielipiteen antajista ihmetteli, miksei Kehä III:n tunnelia Kalkkikallion ja Variskallion alueella ollut aikanaan mahdollista toteuttaa, vaan aiemmin vedottiin kallion huonoon laatuun, mutta nyt lämpövaraston rakentaminen on mahdollista. Mielipiteissä kyseltiin hankkeeseen liittyvistä muista rakennustöistä (lämmönsiirtolinja ja tekniset yhteydet maanpintaan) sekä pystykuilun tarkemmasta sijainnista, millaista toimintaa, tekniikkaa ja liikennettä sekä työntekijöitä alueelle jää rakennusurakan loputtua sekä miten paljon pysyvää lisämeteliä alueelle jää rakentamisen loputtua.

Mielipiteissä ilmaistiin myös tyytymättömyyttä hankkeesta tiedottamiseen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman että YVA-ohjelman/tilaisuuden osalta. Asukkaat halusivat laajempaa osoitetietojen perusteella jaettavaa tiedotusta. Yhdessä mielipiteessä tuotiin esiin, ettei lehdissä ja netissä tiedottaminen tavoita kaikkia asukkaita ja hanketta koskevaan aineistoon perehtymiseen haluttiin pitempää aikaa. Kahdessa mielipiteessä toivottiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmalta kaavoitusnäkökulman lisäksi maanläheisempääkin näkökulmaa. Muutamassa mielipiteessä todettiin OAS:n kuvien tulostuneen huonosti ja yleissuunnitelmakuvien olevan liian pieniä (tekstejä ei näe). Yksi mielipiteen antaja halusi enemmän tiedotustilaisuuksia, jossa käsiteltäisiin vaikutuksia ja asiantuntijat olisivat vastaillemassa kysymyksiin. Samassa mielipiteessä ihmeteltiin muun muassa, miksi asukailta halutaan mielipiteitä, ennen kun hankkeesta tiedetään enemmän.

Viranomaisten mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HSL:n kannanotossa kerrottiin, että Kyytitiellä, Vanhalla Porvoontiellä ja Kuusikkotiellä, on HSL:n linja-autoliikennettä sekä pysäkkejä. Joukkoliikenteen toimintaedellytykset tulee huomioida rakentamisen aikaisissa järjestelyissä. Mahdolliset kevyen liikenteen verkon poikkeamat tulisi myös tunnistaa, ja rakentamisen yhteydessä poikkeusjärjestelyt tulee viitoittaa alueella. Vantaan ratikan operoinnin edellytyksiin ei kausivarastolla ole suoria vaikutuksia.

Vantaan kaupunginmuseon kannanotossa mainittiin Vanhan Porvoontien linjaus, joka on Vantaan kaupungin inventoitu rakennusperintökohde luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat todettu inventoinnissa merkittäviksi. Tielinjauksen suojelu kaava-alueella tulee tutkia kaavatyön aikana.

Fingridin kannanotossa kerrottiin alueelle sijoittuvan 400 kV voimajohdon asettamista rajoitteista rakentamiselle ja selvitystarpeista. Lähtökohtaisesti lunastettu rakennusrajoitusalue koskee myös maanalaista rakentamista, mutta tässä tapauksessa uusien rakenteiden sijaitessa hyvin syvällä on syytä kuitenkin tutkia vaikutukset ja varmistaa tekninen yhteensovitus.

Suomen luonnonsuojeluliiton kannanotossa tuotiin esiin Untipakan, Variskallion ja Kalkkikallion luontoarvot ja maanpäällisiin luontoarvoihin liittyviä selvitystarpeita sekä luonnontilalle aiheutuvien haittojen minimointi. Erityisen merkittäviä luontoarvoiltaan ovat Kalkkikallion suojelualueen pohjoisreunan runsaslahopuustoiset vanhat sekametsät (luokan I METSO kangasmetsien kriteerit). Alueella on myös liito-oravapotentialia. Hankkeeseen liittyvissä kallio- ja maaperätutkimuksissa on syytä suunnitella tutkimusten ajankohdat ja tutkimuslaitteiden siirron vaatimat ajoreitit siten, että metsäarvoille koituvat luontohaitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Vantaan Energian kannanotto koski Kyytitien keski- ja pienjänniteverkkoa. Kaavamuutoksen vaikutus kaapeleiden sijaintiin tai niiden siirtotarpeeseen on vähäinen. Kaukolämpöverkoista ei ollut huomautettavaa.

HSY:n kannanotto koski vesihuollon verkostoa. Itse energiavarastolla ei ole vaikutuksia vesihuoltoon, koska se sijaitsee kymmenien metrien syvyydessä. Asemakaavamuutos ei lähtökohtaisesti edellytä yleisen vesihuollon uudisrakentamista.

Viranomaisten mielipiteet päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Vantaan Energian kannanotto koski Kyytitien keski- ja pienjänniteverkkoa. Kaavamuutoksen vaikutus kaapeleiden sijaintiin tai niiden siirtotarpeeseen on vähäinen. Kaukolämpöverkoista ei ollut huomautettavaa.

Carunan kannanotossa mainittiin, ettei kaava-alueella sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

HSY:n kannanotto koski vesihuoltoverkostoa. Kaavamuutoksella ei vaikuta olevan vaikutuksia vesihuoltoon; olemassa olevaa vesihuoltoa ei ole tarpeen siirtää eikä uutta tarpeen rakentaa.

Vantaan kaupunginmuseo totesi aiemmassa lausunnossaan, että kaava-alueen reunalla kulkee Vanha Porvoontien linjaus, joka on Vantaan kaupungin inventoitu rakennusperintökohde luokituksella R2. Päivitetyissä suunnitelmissa on esitetty vaihtoehtoisia paikkoja maanalaiseen

lämpövarastoon johtavalle ajoyhteystunnelille ja sen suuaukolle. Vaikka toinen suuaukoista sijaitsee Vanhan Porvoontien varrella, on paikka rakennetulla ramppialueella, jossa tien alkuperäisarvot ovat ennestään tuhoutuneet. Näin ollen kummallakaan paikalla ei ole kulttuuriympäristöön liittyviä tunnistettuja maisemallisia arvoja. Alueelta ei myöskään tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Gasgridin kannanotto koski Kyytitien varrella sijaitsevaa kaasuputkea, joka on huomioitava lämpövaraston rakentamisen aikaisissa työmaa- ja liikennejärjestelyissä sekä räjäytystöissä. Työmaanaikaisia kaasuputken ylityspaikkoja on tarkkailtava. Kaasuputken sijainti on merkitty maastoon merkintäpylväillä ja -kilvillä. Jokaiselta merkinnältä on oltava esteetön näkyvyys edelliselle ja seuraavalle merkinnälle.